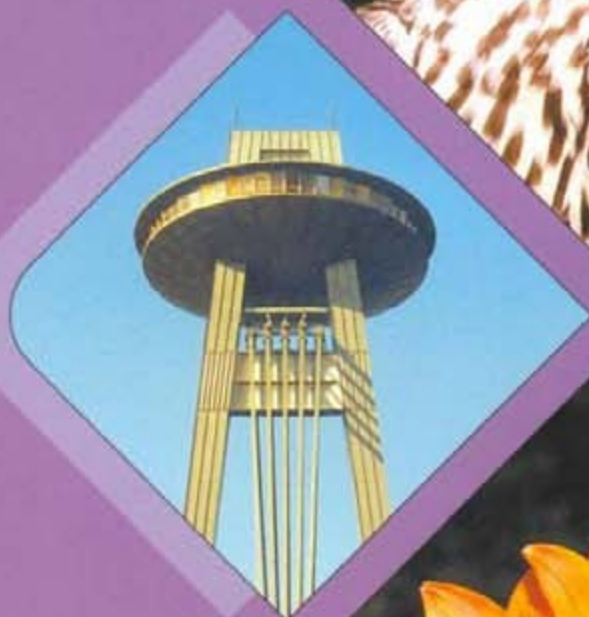
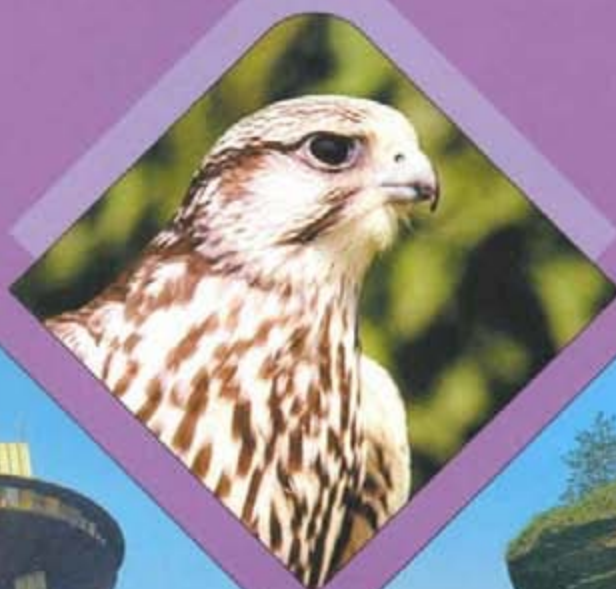

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2002**

*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2002**

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

Stratégia štátnej environmentálnej politiky vedie k začleneniu Slovenskej republiky, ako samostatného štátu, do globálnej aliancie, tvoriacej predpoklad dosiahnutia celoeurópskej a celosvetovej environmentálnej bezpečnosti, mieru a trvalo udržateľného rozvoja a života na Zemi ...

zo Stratégie štátnej environmentálnej politiky z roku 1993

STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

● ENVIRONMENTÁLNE PRÁVO

V Zbierke zákonov Slovenskej republiky za oblasť životného prostredia bolo v roku 2002 prijatých a uverejnených 9 zákonov, 6 nariadení vlády Slovenskej republiky, 18 vyhlášok MŽP SR a 1 výnos MŽP SR.

◆ Ochrana prírody a krajiny

Prijatie **nového zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny** bolo nevyhnutné na splnenie záväzkov vyplývajúcich z Kapitoly 22 - Životné prostredie v prístupovom procese do Európskej únie.

Zákon je zameraný na prebratie záväzkov, ktoré vyplývajú najmä zo **smernice Rady č. 92/43/EEC o ochrane prírodných stanovišť voľne žijúcich živočíchov a rastlín** v znení č. 97/62/EC (smernica o biotopoch), ktorá sa stala základným prostriedkom na ochranu druhov fauny a flóry a ich stanovišť, zo **smernice Rady č. 79/409/EEC o ochrane voľne žijúceho vtáctva** v znení č. 81/854/EEC, č. 85/411/EEC, č. 91/244/EEC, č. 94/24/EC a č. 97/49/EC (smernica o vtákoch), ktorá chráni divo žijúce druhy vtákov a dôležité stanovišťa, hniezdiská pre ich zachovanie, zo **smernice Rady č. 99/22/EC o chove voľne žijúcich živočíchov v zoológických záhradách** (smernica o ZOO), ktorej cieľom je ochrana voľne žijúcich živočíchov ex situ a z **rozhodnutia Komisie č. 97/266/EC týkajúceho sa formátu informácií pre navrhované lokality NATURA 2000**, ktoré musí vyplniť každý členský štát pre ním navrhnuté lokality do súboru NATURA 2000.

V zákone sú premietnuté **záväzky, ktoré vyplývajú z medzinárodných dohovorov**, ktorými je SR viazaná, hlavne z Dohovoru o mokradiach majúcom medzinárodný význam najmä ako biotopy vodného vtáctva a protokolu o jeho zmene (registrovaný v čiastke 67/1990 Zb.), Dohovoru o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť (oznámenie č. 93/1998 Z.z.), Dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (oznámenie č. 91/1998 Z.z.), a Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (oznámenie č. 159/1991 Zb.).

Zákon odstraňuje problémy, ktoré sa vyskytli v priebehu aplikačnej praxe zákona NR SR č.287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Vykonávacím predpisom k zákonu je **nariadenie vlády SR č. 24/2002 Z. z. o spôsobe výpočtu a úhrady majetkovej ujmy vzniknutej obmedzením bežného hospodárenia na pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve štátu.**

Základný rámec prijatia **nového zákona č. 237/2002 Z. z. o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a o zmene a doplnení niektorých zákonov a prijatia vyhlášky MŽP SR č. 346 /2002 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín** tvoria nariadenia EÚ, ktoré upravujú problematiku obchodu s druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín najmä **nariadenie Rady č. 338/97/EC o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi** v znení nariadenia Komisie č. 2 724/2000/EC, nariadenie Komisie č. 939/97/EC o ustanovení podrobných pravidiel týkajúcich sa implementácie nariadenia Rady č. 338/97/EC o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi v znení nariadenia Komisie č. 767/98/EC a nariadenia Komisie č. 1006/98/EC, **nariadenie Komisie č. 191/2001/EC pozastavujúce introdukcii exemplárov určitých druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín do spoločenstva.**

Zákon vymedzuje predmet právnej úpravy, základné pojmy, upravuje dovoz, vývoz, opätovný vývoz a tranzit exemplárov, komerčné činnosti a premiestnenie exemplárov, evidenciu, preukazovanie pôvodu a nezameniteľné označenie exemplárov, ustanovuje orgány štátnej správy a Vedecký orgán SR a upravuje zodpovednosť za porušenie povinností.

Ďalšími predpismi upravujúcimi ochranu prírody a krajiny prijatými v tomto roku sú **nariadenie vlády SR č. 101/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Slovenský kras** a **nariadenie vlády SR č. 140/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje Národný park Veľká Fatra.**

◆ Ochrana vôd a vodné hospodárstvo

Zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) je komplexnou právnou úpravou o vodách vyskytujúcich sa prirodzene na Zemi. Týka sa všetkých foriem vodných útvarov, ochrany vôd, práv k vodám a ich evidencie, vodných stavieb a práv a povinností týkajúcich sa pozemkov bezprostredne súvisiacich s vodami. Zákon nahradil doterajšiu právnú úpravu z rokov 1973 a nasledujúcich, ktorá bola už v mnohých smeroch spoločensky a právne prekonaná.

Významným aspektom tvorby nového zákona je tá skutočnosť, že v súčasnosti prebieha asociačný proces, smerujúci k integrácii SR do EÚ. V oblasti vôd ide o 13 smerníc, ktoré sú premietnuté v tomto zákone a vo vykonávacích predpisoch k zákonu.

K zákonu boli prijaté aj tri vykonávacie predpisy. Bolo prijaté **nariadenie vlády SR č. 491/2002 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd a dve vyhlášky - vyhláška MŽP SR č. 398/2002 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd a vyhláška MŽP SR č. 556/2002 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona.

◆ **Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme**

Účelom nového zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) je transpozícia rámcovej smernice Rady č. 96/62/EC o hodnotení a riadení kvality ovzdušia a nadväzujúcich dcérskych smerníc - smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 1999/30/EC týkajúcej sa limitných hodnôt oxidu siričitého, oxidu dusičitého a oxidov dusíka, tuhých častíc a olova vo vonkajšom ovzduší a smernice Rady č. 2000/69/EC týkajúcej sa limitných hodnôt benzénu a oxidu uhoľnatého vo vonkajšom ovzduší a pripravovanej smernice o ozóne vo vonkajšom ovzduší.

Nová právna úprava vytvára podmienky, ktoré zabezpečia, že kvalita ovzdušia sa udrží tam, kde je dobrá a v ostatných prípadoch sa zlepší. V ochrane ovzdušia je tak kladený v prvom rade dôraz na dosiahnutie takej kvality ovzdušia, ktorá na základe súčasných vedeckých poznatkov neohrozi zdravie ľudí a ani životné prostredie.

Zákon upravuje práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a pri obmedzovaní príčin a zmiernení následkov znečisťovania ovzdušia, ciele v kvalite vonkajšieho ovzdušia, pôsobnosť orgánov ochrany ovzdušia a obcí a zodpovednosť za porušovanie povinností na úseku ochrany ovzdušia.

Na vykonanie zákona boli prijaté tri vykonávacie predpisy - vyhláška MŽP SR č. 704/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú **technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zariadení používaných na skladovanie, plnenie a prepravu benzínu**, vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z. z. o kvalite ovzdušia a vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok.

◆ **Odpadové hospodárstvo**

Novým zákonom na tomto úseku je **zákon č. 529/2002 Z. z. o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý vytvára právny rámec pre nakladanie s obalmi a s odpadmi z obalov. Zákon transponuje **smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 94/62/EC o obaloch a odpadoch z obalov** a predpisy na ňu nadväzujúce do slovenského právneho poriadku. Prijatie tohto zákona je po schválení zákona o odpadoch č. 223/2001 Z.z. druhým krokom na ceste zosúladovania práva v odpadovom hospodárstve s právom EÚ.

Zákon je zameraný na špecifickú úpravu oblasti obalov, ktoré sú v prvej fáze svojej existencie samostatným výrobkom a v druhej fáze slúžia na balenie alebo plnenie iných výrobkov, pričom môžu byť opakovane na tento účel používané - opakovane plnené a nakoniec sa tento obal stáva odpadom a to odpadom z obalov, na ktorý sa rovnako vzťahuje definícia odpadu podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Predmetom právnej úpravy tohto zákona je každá z týchto troch fáz životnosti obalu, predovšetkým fáza druhá a tretia - nakladanie s odpadmi z obalov, ale čiastočne zasahuje aj do fázy prvej - výroby obalov.

Zákon určuje povinné subjekty a formuluje ich povinnosti vo vzťahu k obalom a odpadom z obalov, ukladá sankcie za ich neplnenie, vytvára systémy zabezpečenia zberu obalov a odpadov z obalov a navrhuje inštitucionálne zabezpečenie. Zároveň je tento zákon previazaný s platným zákonom o odpadoch a pre zabezpečenie systému zberu odpadov z obalov využíva inštitucionálne nástroje zavedené zákonom o odpadoch.

Na vykonanie ustanovení zákona o obaloch bola prijatá **vyhláška MŽP SR č. 732/2002 Z. z. o zozname zálohovaných obalov, ktoré nie sú opakovane použiteľné a o výške zálohy za ne a o výške zálohy za zálohované opakovane použiteľné obaly**.

Novými právnymi predpismi na vykonanie zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli prijaté:

- vyhláška MŽP SR č. 337/2002 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 516/2001 Z.z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu,
- vyhláška MŽP SR č. 399/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 273/2001 Z.z. o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovovaní osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb,
- vyhláška MŽP SR č. 409/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,
- vyhláška MŽP SR č. 410/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z.z. o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov,
- vyhláška MŽP SR č. 509/2002 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch,
- vyhláška MŽP SR č. 733/2002 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 516/2001 Z.z. o sadzbách pre výpočet príspevkov do Recyklačného fondu v znení vyhlášky č. 337/2002 Z. z.,
- oznámenie MŽP SR č. 75/2002 Z. z. o vydaní výnosu č. 1/2002, ktorým sa ustanovujú jednotné metódy analytickej kontroly odpadov.

◆ Geneticky modifikované organizmy

Zákon č. 151/2002 Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov je novou právnou úpravou, ktorá nenahrádza žiadny doteraz platný zákon.

Hlavným účelom zákona je aproximáciou smerníc Európskej únie z rokov 1990 a 2001 dosiahnuť porovnateľný právny stav v celoeurópskom meradle. To má význam na reguláciu trhu s výrobkami, ktoré sú geneticky zmenené alebo obsahujú organizmy zmenené použitím genetických technológií. Ide o smernicu Rady č. 90/219/EEC z 23. apríla 1990 o kontrolovanom používaní geneticky modifikovaných mikroorganizmov v znení smernice Rady č. 94/51/EC zo 7. novembra 1994 a smernice Rady č. 98/81/EC z 26. októbra 1998 a v znení rozhodnutia Rady č. 2001/204/EC a smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 01/18/EC z 18. marca 2001 o zámernom uvoľňovaní geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady č. 90/220/EEC.

Zákon určuje jednotné pravidlá výskumu, výroby a distribúcie geneticky modifikovaných organizmov a výrobkov z nich a úpravou, okrem iného aj zamedzí voľný dovoz na slovenský trh a zároveň umožní vývoz takýchto organizmov a slovenských výrobkov z nich do zahraničia. Význam zákona je aj v tom, že reglementáciou používania genetických technológií na živých organizmoch sa zamedzí nekontrolovateľný vývin vedy a výroby, ktorý by v konečnom dôsledku mohol mať bezprostredné alebo budúce negatívne dôsledky na zdravie ľudí, zvierat a rastlín, mohol by ovplyvniť biologický reťazec organizmov v prírode alebo obmedziť prirodzenú rôznorodosť živej prírody.

Na vykonanie ustanovení zákona bola prijatá vyhláška MŽP SR č. 252/2002 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov.

◆ Prevencia závažných priemyselných havárií

Účelom nového zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov je transpozícia smernice Rady č. 96/82/ES o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií zahŕňajúcich nebezpečné látky (známej pod názvom smernica Seveso II) a tým aj príslušných princípov vyššie spomínaných predpisov a dohovorov OECD, EHK OSN a MOP. Priemyselné havárie a obzvlášť tie z nich, ktoré sú spojené s prítomnosťou nebezpečných chemických látok a prípravkov, predstavujú možnosť vážneho ohrozenia a poškodenia života a zdravia ľudí, životného prostredia a majetku.

Zákon ustanovuje podmienky a postup pri prevencii závažných priemyselných havárií v podnikoch s prítomnosťou vybraných nebezpečných látok a na pripravenosť na ich zdoľávanie a na obmedzovanie ich následkov na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok v prípade ich vzniku.

Na vykonanie zákona boli prijaté dva vykonávacie predpisy - vyhláška MŽP SR č. 489/2002 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláška MŽP SR č. 490/2002 Z. z. o bezpečnostnej správe a o havarijnom pláne.

◆ Environmentálne označovanie výrobkov

Účelom nového zákona č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov je transpozícia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1980/2000/EC o revidovanom systéme Spoločenstva pre udeľovanie environmentálnej značky. Ide o právnu úpravu pomerne zriedkavého charakteru, ktorou sa umožňuje dobrovoľná účasť niektorých subjektov na určitom systéme proaktívneho správania sa z hľadiska starostlivosti o životné prostredie. Z tejto právnej úpravy nevyplýva žiadna povinnosť zapojenia sa subjektu do tohto systému a nemôže byť preto ani nariaďovaná alebo sankcionovaná zo strany príslušných orgánov verejnej správy.

Zákon upravuje podmienky a postup pri udeľovaní národnej environmentálnej značky a environmentálnej značky EÚ.

◆ Environmentálne orientované riadenie a audit

Účelom zákona č. 468/2002 Z. z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu je transpozícia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 761/2001/EC umožňujúceho dobrovoľnú účasť organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne orientované riadenie a audit. Ide o ďalší z kvalitatívne nových právnych predpisov na úseku starostlivosti o životné prostredie. Jeho kvalitatívne nový prístup spočíva v tom, že sa v ňom upúšťa od tradičnej formy príkazov a zákazov (povinností), následnej kontroly a sankcionovania povinných subjektov zo strany štátu a ťažisko zabezpečovania plnenia požiadaviek právnych predpisov na úseku starostlivosti o životné prostredie, ako aj sústavného zlepšovania environmentálneho správania „povinných“ subjektov (organizácií) sa presúva na ich proaktívny prístup. Zákon ustanovuje podmienky a postup pri uplatňovaní dobrovoľného systému environmentálne orientovaného riadenia a auditu.

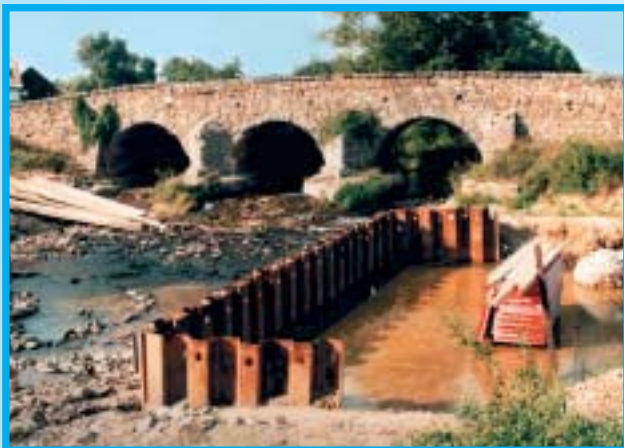
◆ Územné plánovanie a stavebný poriadok

Na úseku územného plánovania a stavebného poriadku boli prijaté dve nariadenia vlády SR - nariadenie vlády SR č. 679/2002 Z.z., ktorým sa mení a doplnia nariadenie vlády SR č. 216/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Prešovský kraj a nariadenie vlády SR č. 528/2002 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001.

K zákonu č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) bola prijatá vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Ďalšou vyhláškou, ktorá bola prijatá bola vyhláška MŽP SR č. 600/2002 Z.z., ktorou sa mení a doplnia vyhláška MŽP SR č. 436/2000 Z. z., ktorou sa upravujú podrobnosti o obsahu žiadostí o overenie odbornej spôsobilosti na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcí a o spôsobe overenia odbornej spôsobilosti.

Návrh

a) zásadnej rozvojovej koncepcie, najmä v oblasti energetiky, baníctva, priemyslu, dopravy, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva a cestovného ruchu,
b) uzemnoplánuvacej dokumentácie veľkého územného celku a sídelných útvarov vybraných miest, najmä centier oblastí, mestských pamiatkových rezervácií, kúpeľných miest a zvlášť znečistených lokalít,
musí obsahovať hodnotenie z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredie a podľa potreby tiež návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov.

§ 35 ods. 1 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 391/2000 Z.z. a zákona č. 553/2001 Z.z.

● POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V roku 2002 sa podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie posudzovalo celkom **513 zámerov** stavieb, zariadení a činností. Z tohto celkového počtu posudzovaných zámerov bolo v roku 2002 **ukončené posudzovanie pre 342 stavieb, zariadení a činností**.

Záverečné stanoviská, ktoré v roku 2002 vydalo MŽP SR, boli vo všetkých prípadoch súhlasné s návrhom opatrení na zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Podstatný nárast posudzovaných zámerov oproti predchádzajúcim rokom bol spôsobený prijatím **zákona č. 391/2000 Z.z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorým zároveň bola splnená požiadavka úplnej harmonizácie slovenského práva s právom EÚ v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

V roku 2002 sa pokračovalo v zapisovaní do **Zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie** v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z.z.. Do konca roku 2002 bolo v tomto zozname, ktorý vedie MŽP SR, zapísaných 350 fyzických osôb a 38 právnických osôb.

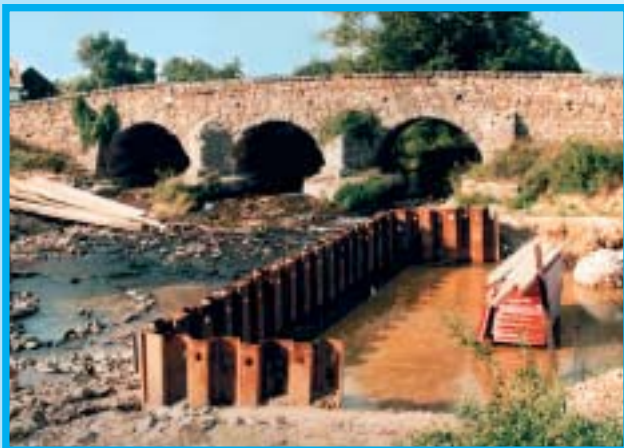
V oblasti plnenia záväzkov vyplývajúcich pre SR z **Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice** sa v roku 2002 pripravovali návrhy bilaterálnych zmlúv so susednými štátmi a vytvárali sa podmienky pre jeho úplnú implementáciu. Zástupcovia MŽP SR sa aktívne zúčastňovali na medzinárodných rokovaníach pracovnej skupiny k príprave návrhu Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení, ktorý sa pripravuje k Dohovoru EHK OSN o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice.

V roku 2002 sa začal realizovať **Twinningový projekt** „Implementácia smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (Implementation of the Environmental Impact Assessment Directive)“, ktorého predmetom je zabezpečenie plnej implementácie smernice Rady č. 85/337/EEC o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných činností na životné prostredie, v znení smernice 97/11/EEC, najmä v oblasti informatiky. Vybraným twinningovým partnerom pre riešenie tohto projektu je Nemecko a pomocným partnerom Švédsko.

Hlavným cieľom projektu je vybudovanie informačného systému pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie, vzdelávanie školiteľov a kampaň na zvýšenie povedomia v oblasti posudzovania vplyvov. V rámci tohoto projektu sa v roku 2002 zriadilo **Dokumentáčne centrum EIA na Slovenskej agentúre životného prostredia v Banskej Bystrici**. Jeho hlavnou úlohou je archivovanie dokumentácií z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a poskytovanie informácií z týchto dokumentácií účastníkom procesu posudzovania.

EÚ prijala 27. júna 2001 **smernicu Rady č. 2001/42/EC o posudzovaní vplyvov niektorých plánov a programov na životné prostredie**. MŽP SR začalo pripravovať novelu zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. za účelom harmonizácie s uvedenou smernicou.

Návrh

a) zásadnej rozvojovej koncepcie, najmä v oblasti energetiky, baníctva, priemyslu, dopravy, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva a cestovného ruchu,
b) uzemnoplánuvacej dokumentácie veľkého územného celku a sídelných útvarov vybraných miest, najmä centier oblastí, mestských pamiatkových rezervácií, kúpeľných miest a zvlášť znečistených lokalít,
 musí obsahovať hodnotenie z hľadiska jeho predpokladaných vplyvov na životné prostredie a podľa potreby tiež **návrh opatrení na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov.**

§ 35 ods. 1 zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení zákona č. 391/2000 Z.z. a zákona č. 553/2001 Z.z.

● POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V roku 2002 sa podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie posudzovalo celkom **513 zámerov** stavieb, zariadení a činností. Z tohto celkového počtu posudzovaných zámerov bolo v roku 2002 **ukončené posudzovanie pre 342 stavieb, zariadení a činností.**

Záverečné stanoviská, ktoré v roku 2002 vydalo MŽP SR, boli vo všetkých prípadoch súhlasné s návrhom opatrení na zníženie negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Podstatný nárast posudzovaných zámerov oproti predchádzajúcim rokom bol spôsobený prijatím **zákona č. 391/2000 Z.z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorým zároveň bola splnená požiadavka úplnej harmonizácie slovenského práva s právom EÚ v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

V roku 2002 sa pokračovalo v zapisovaní do **Zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie** v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z.z.. Do konca roku 2002 bolo v tomto zozname, ktorý vedie MŽP SR, zapísaných 350 fyzických osôb a 38 právnických osôb.

V oblasti plnenia záväzkov vyplývajúcich pre SR z **Dohovoru Európskej hospodárskej komisie OSN o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice** sa v roku 2002 pripravovali návrhy bilaterálnych zmlúv so susednými štátmi a vytvárali sa podmienky pre jeho úplnú implementáciu. Zástupcovia MŽP SR sa aktívne zúčastňovali na medzinárodných rokovaníach pracovnej skupiny k príprave návrhu Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení, ktorý sa pripravuje k Dohovoru EHK OSN o hodnotení vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice.

V roku 2002 sa začal realizovať **Twinningový projekt** „Implementácia smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (Implementation of the Environmental Impact Assessment Directive)“, ktorého predmetom je zabezpečenie plnej implementácie smernice Rady č. 85/337/EEC o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných činností na životné prostredie, v znení smernice 97/11/EEC, najmä v oblasti informatiky. Vybraným twinningovým partnerom pre riešenie tohto projektu je Nemecko a pomocným partnerom Švédsko.

Hlavným cieľom projektu je vybudovanie informačného systému pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie, vzdelávanie školiteľov a kampaň na zvýšenie povedomia v oblasti posudzovania vplyvov. V rámci tohoto projektu sa v roku 2002 zriadilo **Dokumentáčne centrum EIA na Slovenskej agentúre životného prostredia v Banskej Bystrici.** Jeho hlavnou úlohou je archivovanie dokumentácií z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a poskytovanie informácií z týchto dokumentácií účastníkom procesu posudzovania.

EÚ prijala 27. júna 2001 **smernicu Rady č. 2001/42/EC o posudzovaní vplyvov niektorých plánov a programov na životné prostredie.** MŽP SR začalo pripravovať novelu zákona NR SR č. 127/1994 Z.z. za účelom harmonizácie s uvedenou smernicou.

Systém environmentálneho manažérstva je časť celkového systému manažérstva v organizácii, ktorá zahŕňa organizačnú štruktúru, plánovacie činnosti, zodpovednosť, praktiky, postupy, procesy a zdroje na prípravu, uplatňovanie, dosahovanie, preskúmvanie a udržiavanie environmentálnej politiky.

§ 5 ods. 1 zákona č. 468/2002 Z.z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu

● SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNE ORIENTOVANÉHO RIADENIA A AUDITU

EMAS

Schéma Spoločenstva o environmentálnom manažérstve a audite (EMAS) je dobrovoľným nástrojom pre organizácie, ktoré chcú zhodnotiť a zlepšiť svoje environmentálne správanie. Schéma bola schválená nariadením EHS č. 1836/1993 - EMAS I v júni 1993 a uvedená do praxe v apríli 1995. 27. apríla 2001 vstúpilo do platnosti nové revidované nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 761/2001/EEC, ktoré umožňuje dobrovoľnú účasť organizácií v **Programu spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a auditu (EMAS II)**.

Požiadavky ustanovení revidovaného nariadenia a podmienky na začleňovanie organizácií do systému sú upravené v **zákone NR SR č. 468/2002 Z.z. o systéme environmentálne orientovaného riadenia a auditu**, schválenom 25. júna 2002 s účinnosťou od 1. decembra 2002. Implementácia požiadaviek nariadenia súvisiacich najmä s prípravou odborníkov s požadovanou kompetentnosťou a vybudovaním inštitucionálnej schémy vrátane príslušných postupov sa v podmienkach v SR realizovala prostredníctvom projektu TWINNING PHARE č. 99/IB/EN/01, kde riešiteľmi boli zahraniční partneri z provincie Turín a Národnej agentúry pre ŽP z Ríma. V rámci tohto projektu sa uskutočnili dve školenia, prostredníctvom ktorých boli

Tabuľka 210. Organizácie s certifikovaným EMS podľa medzinárodnej normy ISO 14001 v roku 2002

P.č.	Podnik	Platnosť certifikátu	Certifikačná spoločnosť
1.	Petrochema, a.s., Dubová, Nemecká	január 2002 – február 2005	SGS EQCI EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
2.	Novácke chemické závody, a.s., Nováky	január 2002 – február 2005	SGS EQCI EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
3.	SACHS Slovakia, a.s., Trnava	január 2002 – január 2005	SKQS Žilina
4.	Kablo, s.r.o., Bratislava	január 2002 – január 2005	SGS Yarsley ICS Ltd, Veľká Británia, SGS Slovakia, s.r.o.
5.	RUBENA Slovakia, a.s., Predmier	február 2002 – február 2005	RWTUV Bratislava s.r.o.
6.	TENTO, a.s., Žilina	február 2002 – február 2005	LRQA Prague B.C.
7.	YAZAKI DEBNAR SLOVAKIA, s.r.o., Prievidza	apríl 2002 – apríl 2005	LRQA Prague B.C.
8.	ANB, a.s., Žarnovica	jún 2002 – jún 2005	BVQI
9.	SPP, a.s., DVPD - OZ 07 Zvolen	júl 2002 – júl 2005	Det Norske Veritas
10.	A.S.A. Zohor, s.r.o., Zohor	júl 2002 – jún 2005	Det Norske Veritas
11.	A.S.A. Slovensko, s.r.o., Zohor	júl 2002 – jún 2005	Det Norske Veritas
12.	Eko – Salmo, s.r.o., Bratislava	august 2002 – august 2005	RWTUV Bratislava, s.r.o.
13.	THORMA Výroba k.s., Filákov	október 2002 – október 2005	RWTUV Bratislava, s.r.o.
14.	Fermas, s.r.o., Slovenská Lupča	september 2002 – september 2005	SGS-ICS Gesellschaft fur Zertifizierungen m.b.H. SGS Slovakia s.r.o.
15.	ISS Automotive, s.r.o., Bratislava	2002 - 2005	SQS Švajčiarsko
16.	ISS Servisystem, s.r.o., Bratislava	2002-2005	SQS Švajčiarsko
17.	N - ADOVA Nitra	september 2002 – september 2005	VUSAPL a.s.
18.	SITEL, s.r.o., Košice	august 2002 – august 2005	Det Norske Veritas
19.	SPP, a.s., Divízia STG Z 03, Veľké Zlievce	september 2002 – september 2005	Det Norske Veritas
20.	Slovenské elektrárne, a.s., Atómové elektrárne Mochovce, OZ	september 2002 – september 2005	Det Norske Veritas
21.	SPP, a.s., DVPD - OZ 02, Komárno	september 2002 – september 2005	Det Norske Veritas
22.	CHEMZA, a.s., Strážske	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.

vyškolení zástupcovia podnikov, certifikačných orgánov, poradenských organizácií a zástupcovia národného akreditačného orgánu, s cieľom zabezpečenia kvalitnej prípravy pre ich budúce uplatnenie sa v EMAS.

Doteraz získali prvú národnú registráciu EMAS organizácia Quelle, s.r.o., Bratislava a Moda Prima, s.r.o., Bratislava.

Významnosť a opodstatnenosť dobrovoľného prijímania záväzkov tradičných znečisťovateľov životného prostredia sa v roku 2002 prejavila v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi vysokým nárastom zavedených a certifikovaných systémov environmentálneho manažérstva EMS podľa normy ISO 14001, čím organizácie deklarujú svoje environmentálne správanie. V roku 2002 získalo ďalších 41 organizácií certifikát, ktorý im bol udelený po predchádzajúcom úspešnom audite funkčného EMS prevažne zahraničnými certifikačnými spoločnosťami.

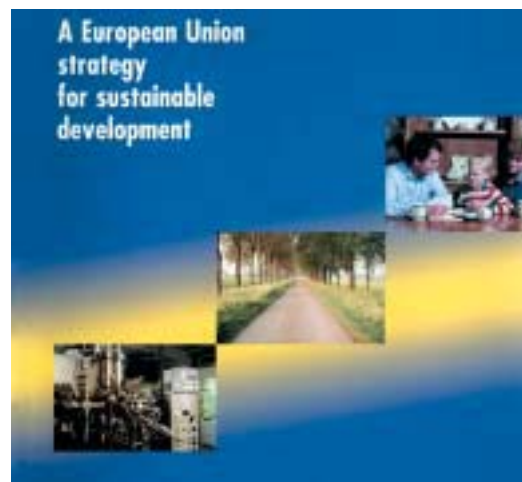
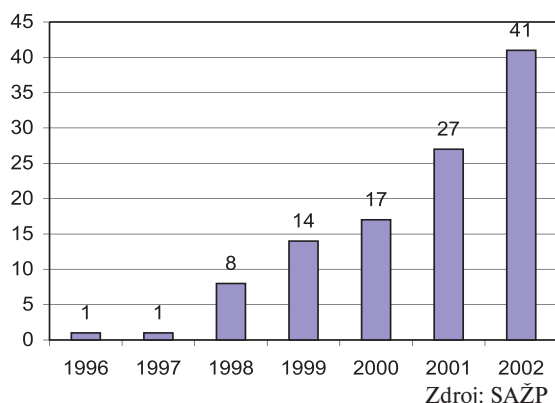
23.	HNOJIVÁ, a.s., Strážske	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
24.	Skládka Pláne, s.r.o., Strážske	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
25.	Energetika, s.r.o., Strážske	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
26.	Ekologické služby, s.r.o., Strážske	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
27.	ELEKTROVOD Holding, a.s., Bratislava	október 2002 - október 2005	TUV Bayern Sachsen,e.V.,
28.	AMYLUM SLOVAKIA, s.r.o., Boleráz	október 2002 - október 2005	LRQA Prague B.C.
29.	BIOCLAR, a.s., Bratislava	október 2002 - október 2005	ITQ - Inštitút teórie kvality Žilina
30.	KOVOZBER, s.r.o., Spišská Nová Ves	október 2002 - október 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
31.	SPP, a.s., OZ Žilina	november 2002 – november 2005	Det Norske Veritas
32.	Mestský úrad Martin	november 2002 – marec 2006	SKQS Žilina
33.	SPP, a.s., Divízia STG-závod 02, Jabloňov nad Turňou	november 2002 – november 2005	Det Norske Veritas
34.	SPP, a.s., DSTG - závod 06 Nitra	november 2002 – november 2005	Det Norske Veritas
35.	Pavol Benčíč – FLORASERVIS, Bratislava	november 2002 – november 2005	BVQI
36.	Chemstar Slovakia, a.s., Bratislava	december 2002 – december 2005	BVQI
37.	SHELL Slovakia, s.r.o., Commercial Sales, Bratislava	december 2002 – december 2005	BVQI
38.	Ranníla Slovakia, s.r.o., Košice	december 2002 – december 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.
39.	SPP, a.s., Inžiniersko - dodávateľský závod Žilina	december 2002 – december 2005	Det Norske Veritas
40.	SPP, a.s., DSTG - závod 01 Veľké Kapušany	december 2002 – december 2005	Det norske Veritas
41.	Jasplastik – SK, s.r.o., Galanta	december 2002 – december 2005	SGS ICS EESV Belgicko SGS Slovakia, s.r.o.

Zdroj: SAŽP

Do konca roku 2002 bolo v SR certifikovaných 109 organizácií podľa normy ISO 14001. Do certifikačného procesu sa zapájajú aj slovenské certifikačné orgány:

SKQS Žilina, ktorá bola akreditovaná pre oblasť certifikácie EMS Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) v roku 1999, Lignotesting, a.s., Bratislava a VÚSAPL, a.s., Nitra, ktoré získali osvedčenie o akreditácii od SNAS v roku 2001 a CE Qualite Slovakia, s.r.o., Nová Dubnica, ktorá bola akreditovaná SNAS v roku 2002.

Graf 235. Priebek certifikácie podľa normy ISO 14001 v rokoch 1996 - 2002

Normy radu ISO zavedené do sústavy STN do konca roku 2002

1. STN EN ISO 14001 (83 9001)	Systémy environmentálneho manažérstva. Špecifikácia s návodom na použitie (EN ISO 14001:1996)
2. STN ISO 14004 (83 9004)	Systémy environmentálneho manažérstva. Všeobecné pokyny obsahujúce zásady, systémy a podporné techniky (ISO 14004 : 1996)
3. STN EN ISO 14010 (83 9010)	Pokyny na environmentálny audit. Všeobecné zásady (EN ISO 14010:1996)
4. STN EN ISO 14011 (83 9011)	Pokyny na environmentálny audit. Postupy auditu. Audit systémov environmentálneho manažérstva (EN ISO 14011:1996)
5. STN EN ISO 14012 (83 9012)	Pokyny na environmentálny audit. Kvalifikačné kritériá na environmentálnych auditorov (EN ISO 14012:1996)
6. STN ISO 14020 (83 9020)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Všeobecné zásady (ISO 14020:1998)
7. STN ISO 14021 (83 9021)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Vlastné vyhlásenie tvrdení o environmentálnych vlastnostiach (Environmentálne označovanie typu II) (ISO 14021:1999)
8. STN ISO 14024 (83 9024)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne označovanie typu I. Usmerňujúce zásady a postupy (ISO 14024:2000)
9. STN ISO/TR 14025 (83 9025)	Environmentálne značky a vyhlásenia. Environmentálne vyhlásenia typu III. Usmerňujúce zásady a postupy. (ISO/TR 14025:1999)
10. STN EN ISO 14040 (83 9040)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Princípy a štruktúra (EN ISO 14040:1997)
11. STN EN ISO 14041 (83 9041)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Definovanie cieľa a predmetu a inventarizačná analýza (EN ISO 14041:1998)
12. STN EN ISO 14042 (83 9042)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Posudzovanie vplyvov životného cyklu (ISO 14042:2000)
13. STN EN ISO 14043 (83 9043)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Interpretácia životného cyklu (ISO 14043:2000)
14. STN ISO/TR 14049 (83 9049)	Environmentálne manažérstvo. Posudzovanie životného cyklu. Príklady používania ISO 14041 pri definovaní cieľa a predmetu a inventarizačnej analýze. (ISO/TR 14049:2000)
15. STN ISO 14050 (83 9050)	Environmentálne manažérstvo. Slovník (ISO 14050:1998)
16. STN 83 9060	Pokyny na začlenenie environmentálnych aspektov do noriem na výrobky (ISO Guide 64: 1997)
17. ISO/IEC Guide 66 (83 9066)	Všeobecné požiadavky na orgány vykonávajúce posudzovanie a certifikáciu/registáciu systémov environmentálneho manažérstva (EMS) (Draft ISO/IEC Guide 66:1998)
18. STN EN ISO 14031 (83 9031)	Environmentálne manažérstvo. Hodnotenie environmentálneho správania. Pokyny (EN ISO 14031:1999)

Ďalšie normy ISO radu 14000 riešené v roku 2002

1. STN ISO/TR 14015 (83 9015)	Environmentálne manažérstvo. Environmentálne posudzovanie miest a organizácií (EASO). (ISO 14015:2001)
2. STN ISO/TR 14032	Environmentálne manažérstvo. Hodnotenie environmentálneho správania sa organizácií. Príklady hodnotenia. (ISO/TR 14032:1999)
3. ISO/TS 14048	Environmentálny manažment - Hodnotenie životného cyklu - formát dokumentácie dát
4. STN ISO/TR 14062	Environmentálne manažérstvo. Integrácia environmentálnych aspektov do návrhu a vývoja výrobku (ISO 14062: 2002)
5. STN EN ISO 19011	Návod na auditovanie systému manažérstva kvality a/alebo systému environmentálneho manažérstva

*Tí, ktorí užívajú povrchové vody, podzemné vody,
a tí, ktorí vypúšťajú odpadové vody
do povrchových vôd alebo podzemných vôd,
sú povinní za tieto činnosti platiť.*

*§ 74 ods. 1 zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách
a o zmene a doplnení niektorých zákonov
(vodný zákon)*

● EKONOMIKA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Štátny rozpočet a investičná politika

Finančné prostriedky súvisiace s ochranou a tvorbou životného prostredia boli poskytované zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ŠR SR) formou dotácií prostredníctvom rozpočtových kapitol príslušných ministerstiev. Na celkovej sume investičných finančných prostriedkov 4 103 446 tis. Sk sa MŽP SR podieľalo čiastkou 1 464 308 tis. Sk (35,7%). Na zvyšku, t.j. 2 639 138 tis. Sk (64,3%) sa podieľalo Ministerstvo pôdohospodárstva SR (MP SR) sumou 1 108 665 tis. Sk (27,0%), Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR (MDPT SR) sumou 593 293 tis. Sk (14,5%), Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) sumou 418 471 tis. Sk (10,2%), Ministerstvo zdravotníctva SR (MZ SR) sumou 159 402 tis. Sk (3,9%), Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVRR SR) sumou 143 890 tis. Sk (3,5%), Ministerstvo obrany SR (MO SR) sumou 114 132 tis. Sk (2,8%), Ministerstvo spravodlivosti SR (MS SR) sumou 32 492 tis. Sk (0,79%), Ministerstvo školstva SR (MŠ SR) sumou 27 128 tis. Sk (0,7%), Ministerstvo vnútra SR (MV SR) sumou 22 151 tis. Sk (0,5%), Ministerstvo financií SR (MF SR) sumou 10 145 tis. Sk (0,2 %), Ministerstvo kultúry SR (MK SR) sumou 8 819 tis. Sk (0,2%) a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR) sumou 550 tis. Sk (0,01%).

Tabuľka 211. Environmentálne investície rezortov SR financované zo štátneho rozpočtu za rok 2002 (tis. Sk)

	ČOV kanalizácie	ostatné VH akcie	odpadové hospod.	ochrana ovzdušia	iné	Spolu	%
MŽP SR	847 012	186 504	65 060	117 660	248 072	1 464 308	35,70
MP SR ²⁾	156 194	952 471	0	0	0	1 108 665	27,00
MS SR	13 440	1 755	0	17 297	0	32 492	0,79
MPSVR SR	550	0	0	0	0	550	0,01
MO SR	19 542	14 967	18 626	46 736	14 261	114 132	2,80
MK SR	0	0	0	8 819	0	8 819	0,20
MZ SR	57 153	0	27 581	74 668	0	159 402	3,90
MH SR ¹⁾	0	0	8 300	0	410 171*	418 471	10,20
MV SR	9 297	338	0	12 516	0	22 151	0,50
MŠ SR	0	0	0	27 128	0	27 128	0,70
MDPT SR	223 973	11 363	80	252 218	105 659	593 293	14,50
MF SR	7343	2 802	0	0	0	10 145	0,20
MVRR SR	143 890	0	0	0	0	143 890	3,50
MZV SR	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1 478 394	1 170 200	119 647	557 042	778 163	4 103 446	100,00

1) MH SR+ ŠFLJP*

2) bez fondov (ŠFVH, ŠFZL, ŠFZPPF)

Zdroj: Príslušné rezorty

Tabuľka 212. Environmentálne investície rezortov SR financované zo štátneho rozpočtu** v období rokov 1993 - 2002 (tis. Sk)

Sektor Rezort	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*	2001	2002
MŽP SR	1 364 829	817 292	1 200 481	1 035 492	1 071 983	966 561	639 838	1 029 037	1 177 839 ¹⁾	1 464 308
MP SR	2 915 000	268 277	970 242	507 490	377 139	334 856	23 100	60 000	1 392 694 ²⁾	1 108 665
MS SR	0	4 235	14 740	36 143	22 293	13 687	11 813	16 800	36 834	32 492
MPSVR	21 300	30 256	35 875	42 391	5 993	0	3 816	0	3 447	550
MO SR	0	93 277	145 908	382 769	141 300	224 294	120 656	195 619	134 896	114 132
MK SR	6 855	2 563	5 150	6 700	9 800	15 834	12 201	6 460	30 551	8 819
MZ SR	65 100	147 643	147 313	184 259	113 695	218 445	207 725	230 685	217 848	159 402
MH SR	443 292	26 100	32 592	85 000	33 088	18 412	4 303	5 700	9 885	418 471
MV SR	0	16 372	29 901	17 825	0	11 692	31 773	41 236	24 304	22 151
MŠ SR	7 900	72 470	35 828	42 570	34 397	4 350	0	0	19 637	27 128
MDPT SR	19 625	11 300	0	47 140	175	9 010	5 136	1 500	87 649	593 293
MF SR	0	0	150	10 000	5 726	9 757	0	1 500	18 682	10 145
MVRR SR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	143 890
Spolu	4 843 901	1 489 785	2 618 180	2 397 779	1 815 589	1 826 898	1 060 361	1 588 537	3 154 266	4 103 446

** do roku 2001 vrátane ŠFŽP, ŠFVH, ŠFCH

Zdroj: MŽP SR

* údaje s výnimkou MŽP SR (predstavujú skutočnosť) sú údaje plánu na rok 2000

1) ŠFŽP + kap. MŽP SR (118 180 tis. Sk)

2) ŠFVH + kap. MP SR (982 613 tis. Sk)

Dotácie na realizáciu environmentálnych programov

Prijatím zákona č. 553/2001 Z. z. o zrušení niektorých fondov, o niektorých opatreniach súvisiacich s ich zrušením a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo s účinnosťou od 1. januára 2002 k zrušeniu Štátneho fondu životného prostredia (ŠFŽP). V zmysle ustanovenia § 5 ods. 4 citovaného zákona dňom zrušenia ŠFŽP prešli práva a povinnosti fondu, ako aj pohľadávky a záväzky fondu na MŽP SR. Tento sa transformoval do novej sekcie s názvom Sekcia realizácie environmentálnych programov, ktorá nahradila jeho činnosť v plnom rozsahu. V súvislosti so zánikom fondu zaniklo členenie zdrojov na dve skupiny (návrtná a nenávrtná časť). MŽP SR sa zameriava výlučne iba na financovanie environmentálnych projektov formou nenávrtného financovania.

Pre poskytovanie finančných prostriedkov platí smernica MŽP SR z 18. marca 2002 č. 2/2002-9. 1. o poskytovaní finančných prostriedkov formou dotácií.

Pri výbere žiadostí a rozhodovaní o poskytovaní dotácií sa i v roku 2002 postupovalo podľa zásad a kritérií, stanovených pre hodnotenie jednotlivých projektov v príslušných programoch.

V roku 2002 minister životného prostredia SR rozhodol o poskytnutí dotácií na 999 akcií vo výške 1 464 307 739 Sk.

Tabuľka 213. Prehľad poskytnutých dotácií v roku 2002

Sektor	počet	Sk
Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme	110	117 660 000
Ochrana a racionálne využívanie vôd	386	1 033 515 800
z toho: vodovody	91	186 504 000
ČOV a kanalizácie	295	847 011 800
Odpadové hospodárstvo a environmentálne rizikové faktory	23	65 060 000
Ochrana a trvalodržateľné využívanie biodiverzity	16	37 300 000
Územné plánovanie a výsadba zelene v obciach	31	8 870 000
Iné akcie na podporu štátnej env. politiky	378	98 004 760
Havárie	10	5 193 179
Realizácia environmentálnych opatrení zo ŠR	45	98 704 000

Zdroj: MŽP SR

V podprograme Iné akcie na podporu štátnej environmentálnej politiky je zahrnutých 290 akcií podprogramu Program obnovy dediny (POD) vo výške 19 665 000 Sk.

V zmysle prílohy č.6 k zákonu č. 586/2001 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2002 boli z rezervy štátneho rozpočtu poskytnuté účelové prostriedky vo výške 98 704 000 Sk na riešenie 45 akcií v rámci Programu na podporu realizácie environmentálnych opatrení.

Finančnú pomoc do jednotlivých zložiek životného prostredia formou bonifikácií úrokových sadzieb poskytlo ministerstvo pre 16 projektov v celkovej výške 14 640 tis. Sk.

Ekonomické nástroje

Ekonomické nástroje tvorby a ochrany životného prostredia sú chápané ako súčasť komplexu nástrojov riadenia hospodárstva, ktorých výber je cieľovo determinovaný a v určitých prípadoch časovo ohraničený.

Tabuľka 214. Príjmy z vybraných ekonomických nástrojov uplatňovaných v roku 2002 (tis. Sk)

Druh platby	2002	Príjemca
Platby za znečisťovanie		
Poplatky za nakladanie s látkami a výrobkami poškodzujúcimi ozónovú vrstvu	6 992	ŠR SR
Poplatky za znečistenie ovzdušia	580 851	ŠR SR
Odplaty za vypúšťanie odpadových vôd	181 371	ŠR SR
Poplatky za ukladanie odpadov	5 730	ŠR SR
Poplatky EIA	72	ŠR SR
Platby za využívanie prírodných zdrojov		
Odplaty za odber podzemnej vody	7 689 344 879	ŠR SR
Odplaty za odber povrchovej vody	x	podniky povodia
Odplaty za odber vody z verejných vodovodov	x	vodárne a kanalizácie
Odvodny za záber poľnohospodárskej pôdy	509 495	ŠR SR
Odvodny za záber lesnej pôdy	63 363	ŠR SR
Úhrady za dobývacie priestory	1 880,2	ŠR SR
Úhrady za vydobyté nerasty	89 452,1	ŠR SR
Úhrady za ukladanie plynov a kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a podzemných priestoroch	30 523,2	ŠR SR

Zdroj: MŽP SR, MP SR, MF SR

Pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie

Za porušenie povinností uložených všeobecne záväznými právnymi predpismi ukladajú orgány štátnej správy starostlivosti o životné prostredie pokuty.

Tabuľka 215. Pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie v období rokov 1993 - 2002 (tis. Sk)

Pokuty/Sektor	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ochrana ovzdušia	9 693	7 878	3 512	6 346	2 083	3 771	2 334	1 644	2 220	6 176
Ochrana vôd	12 635	11 480	10 152	9 705	8 769	7 850	6 733	6 038	8 887	5 858
Odpady	5 894	18 261	17 517	15 068	10 731	8 659	7 012	9 213	9 269	3 743
Ochrana prírody	662	401	1 144	8 452	852	1 893	1 659	1 498	1 581	3 532
Penále	-	-	-	-	-	-	692	417	4 244	1 357
Porušenie stavebného zákona	-	-	-	-	-	-	-	1 091	5 671	7 135
Spolu	28 884	38 020	32 325	39 571	22 435	22 173	18 430	19 901	31 872	27 801

Zdroj: MŽP SR

Celková výška udelených pokút od roku 1997 zaznamenáva až do roku 2000 pokles, ktorý je najvýznamnejší v oblasti ochrany ovzdušia. Absolútne najvyššie sumy pokút boli počas sledovaného obdobia udeľované subjektom v oblasti odpadového hospodárstva. V roku 2002 bol zvýšený príjem z pokút v sektore ochrana ovzdušia, ochrana prírody a za porušenie stavebného zákona. 26% celkovej hodnoty udelených pokút v roku 2002 sa týkalo porušenie stavebného zákona, 22% pokút bolo udelených v sektore ochrana ovzdušia, 21% v sektore ochrana vôd, 14% v sektore odpadové hospodárstvo a 13% pokút bolo udelených v sektore ochrana prírody.

Environmentálne príjmy a výdavky

Finančné ukazovatele ochrany životného prostredia sú v SR systematicky sledované Štatistickým úradom SR (ŠÚ SR) v rokoch 1998 - 2001 jednak ako investície, bežné vnútropodnikové náklady a výnosy za ochranu životného prostredia, jednak ako výdavky jednotlivých rozpočtových kapitol.

Investičné náklady sú finančné prostriedky vynaložené v sledovanom období na vybudovanie, nákup alebo obstaranie investičného majetku, slúžiaceho na ochranu životného prostredia (ŽP) - t. j. na ochranu ovzdušia, vôd, pôdy a ostatných zložiek. Investície môže organizačná jednotka získať z vlastných alebo štátnych zdrojov (účelové dotácie a nízkoúroňové úvery) ako aj zo zahraničia, prostredníctvom špecializovaných fondov (PHARE, ISPA), poskytnutých úverov, grantov a dotácií z vládnych alebo mimovládnych zdrojov.

Vnútropodnikové náklady sú náklady, ktoré vznikajú jednotlivým subjektom v súvislosti s prevádzkou, údržbou a opravami vlastných zariadení na ochranu ŽP. Rozčleňujú sa na mzdové náklady a ostatné prevádzkové náklady. Súčasťou nákladov organizácie sú aj platby na ochranu ŽP hradené iným subjektom, platby a poplatky štátnym orgánom a organizáciám ako aj súkromným osobám a podnikateľským subjektom.

Mzdové náklady zahŕňajú mzdy, náhrady miezd a príplatky zamestnancov, zabezpečujúcich údržbu, prevádzku a obsluhu zariadení na ochranu ŽP.

Ostatné prevádzkové náklady tvoria všetky ostatné druhy nákladov, spojené s prevádzkou týchto zariadení.

Náklady organizácie hradené iným subjektom zahŕňajú poplatky a platby štátnym orgánom a organizáciám (poplatky za licencie, využívanie pôdneho fondu, ťažbu a dobývanie, platby za znečisťovanie, pokuty a penále).

Platby súkromným osobám a organizáciám predstavujú úhradu nákladov, spojených s využívaním environmentálnych služieb ich špecializovaným poskytovateľom.

Výnosy za ochranu ŽP sú tvorené príjmami, ktoré organizácie získajú za predaj svojich výrobkov a technológií, prístrojov a komponentov na ochranu ŽP iným subjektom. Ide o predaj technológií na ochranu ŽP, ak organizácia takéto vyvinula, alebo odkúpila s právom ďalšieho predaja a za poskytovanie služieb na ochranu ŽP pre iné subjekty, ak takéto v rámci svojej činnosti poskytuje.

Tabuľka 216. Náklady na ochranu ŽP podľa súčasného spôsobu štatistického vykazovania za obdobie rokov 1998 - 2001 (tis. Sk)

	1998	1999	2000	2001
Investície na ochranu ŽP hradené zo štátnych zdrojov	1 221 075	972 013	899 423	997 349
Investície na ochranu ŽP hradené zo zahraničných zdrojov	7 008 421	682 031	377 451	168 568
Bežné náklady na ochranu ŽP	7 036 448	13 254 532	6 769 026	9 268 075
Vnútropodnikové náklady – mzdové	434 349	1 476 547	522 970	621 469
Vnútropodnikové náklady – ostatné	3 188 770	4 281 270	3 130 282	4 936 408
Náklady organizácie na ochranu ŽP hradené iným subjektom				
Poplatky a platby štátnym orgánom a organizáciám	2 464 240	5 455 697	2 289 366	2 655 242
platby súkromným osobám a organizáciám	949 089	2 041 018	826 408	1 054 956
Výnosy z ochrany ŽP				
Tržby za predaj výrobkov, prístrojov a komponentov	610 971	536 144	702 497	781 840
Tržby za predaj technológií	509	3 300	5 808	16 136
Tržby za poskytnuté služby	328 985	412 828	437 403	574 561

Zdroj: ŠÚ SR

Osvetová činnosť zvyšuje všeobecnú kultúrnu a vzdelanostnú úroveň ľudí tým, že... prehĺbuje vzťah k vlastnému štátu, ... a k starostlivosti o životné prostredie.

§ 2 ods. 2 zákona č. 61/2002 Z.z. o osvetovej činnosti

● ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

Environmentálna osveta

Oblasť aktivít environmentálnej výchovy a vzdelávania (EVV) nadväzoval na tendenciu rozvoja medzisektorovej spolupráce ako základnej koncepcnej línie predchádzajúceho obdobia, kooperáciou subjektov v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti samotného MŽP SR, ako aj Ministerstva školstva SR a mimovládnych organizácií. V roku 2002 boli úlohy EVV plnené v gescii odborných organizácií a ich zložiek, v štruktúre podľa schémy č. 1. Cieľom MŽP SR bolo zabezpečiť dostatočnú diverzitu činností a aktívne plniť úlohy vyplývajúce z uznesení vlády SR pre koncepciu celoživotného vzdelávania, štátnu politiku detí a mládeže, komunikáciu a prácu s verejnosťou. MŽP SR plnilo funkciu kontaktného bodu pre SR na konštituujucej sa európskej scéne EVV, hlásiacej sa k novej teoreticko-metodologickej oblasti výchovy a vzdelávania k TUR.

Aktivity priamo riadených organizácií rezortu v oblasti EVV mali v roku 2002 celoslovenské, regionálne i lokálne zameranie v zmysle **Koncepcie environmentálnej výchovy a vzdelávania** schválenej uznesením vlády SR č. 846/1997. Obsahovo pokrývali problematiku celoživotného vzdelávania v oblasti životného prostredia, cieľovo sa zameriavali na neformálnu výchovu pre rôzne stupne školského systému, osvetu verejnosti a na odborné vzdelávanie špecialistov pre ŽP.

K nosným aktivitám v roku 2002 patrili:

- **Realizácia I. a II. fázy projektu SAŽP „Živá príroda“**

Živá príroda je výchovno-vzdelávací projekt vyhlásený SAŽP v spolupráci s Field Studies Council z Veľkej Británie, za finančnej podpory Darwin Initiative a SPP, š. p., Bratislava. Cieľom projektu je zvýšenie uvedomelosti mladej generácie a zodpovednosti za svoje činy vykonané voči životnému prostrediu, overiť si školské poznatky prácou v teréne, spoznať dôležitosť individuálnej zodpovednosti a vyčerpatelnosť prírodných zdrojov a riešiť ekologické problémy.

I. a II. fáza počas roka 2002 zahŕňali spracovanie výsledkov z mapovania biodiverzity v teréne - inventarizačný prieskum druhov rastlín a živočíchov, školenia vedúcich skupín zamerané na tvorbu a realizáciu malých ekologických projektov, realizáciu malých ekologických projektov. Pri príležitosti Dňa Zeme, 22. apríla 2002 sa uskutočnilo slávnostné zhodnotenie výsledkov I. etapy projektu na MŽP SR

- **Realizácia dánsko-slovenského projektu „Škola ochrany prírody vo Varíne“ - I. etapa**

V spolupráci DEPA DANCEE, Carl Bro, MŽP SR, ŠOP SR bol v roku 2002 rozbehnutý projekt s cieľom vybudovania „nadštandardného“ strediska EV - Školy ochrany prírody vo Varíne a dobudovania Informačného strediska Správy NP Malá Fatra v Štefanovej.

Programové zameranie budovanej školy vyplýva z jej regionálnej pôsobnosti vo vzťahu k verejnosti a celoslovenskej pôsobnosti v súlade s potrebami ŠOP SR - výchovu, vzdelávanie, informovanosť a propagáciu v oblasti ochrany prírody a krajiny.

I. etapa sa zamerala na budovanie personálnych a materiálno-technických kapacít strediska, uskutočnili sa viaceré tréningy za účasti dánskych odborníkov pre pracovníkov EVV v Správach NP a CHKO, so zameraním na projektové a interpretačné schopnosti.

• **Veľtrh environmentálnych výučbových programov SEV SAŽP Drieňok Teplý Vrch, 24.- 26.októbra 2002**

V spolupráci SAŽP, Spoločnosti environmentálne-výchovných organizácií Špirála, Centra environmentálnych aktivít Trenčín a Iuventy - odbornej organizácie MŠ SR pre voľno-časové aktivity detí a mládeže sa po prvýkrát, a na celoslovenskej úrovni uskutočnil Veľtrh environmentálnych výučbových programov. Cieľom Veľtrhu bola praktická výmena skúseností a nápadov medzi výchovno-vzdelávacími organizáciami a subjektami /štátne a neštátne centrá/strediská EV, pedagógovia MŠ, ZŠ a SŠ, centrá voľného času, školské strediská záujmovej činnosti a metodické centrá/ so zameraním na aktuálne otázky environmentálnej výchovy. Jeho súčasťou bola panelová diskusia na tému „Možnosti a prekážky environmentálnej výchovy na Slovensku“.

Ostatné podujatia nadväzovali najmä na významné dni tzv. Environmentálneho kalendára 2002. Všeobecne ich je možné za rok 2002 kategorizovať nasledovne:

1. príprava celoslovenských podujatí pre laickú a odbornú verejnosť

Envirofilm - VIII. medzinárodný festival filmov, TV programov a videoprogramov s tematikou tvorby a ochrany životného prostredia, spojený s pofestivalovou prehliadkou filmov. Festival sa uskutočnil v termíne 7. až 11. mája 2002 v Banskej Bystrici, vo Zvolene a v Banskej Štiavnici. V hlavnej filmovej súťaži organizátori zaživovali 94 filmov z 21 krajín celého sveta, z toho 18 slovenských. Okrem súťažnej prehliadky filmov, boli pripravené tri medzinárodné konferencie o tvorbe krajiny, trvalo udržateľnom rozvoji a športových aktivitách, Agende 21, seminár pre televíznych tvorcov, besedy s odborníkmi pre verejnosť, výstavy a nesúťažná prehliadka jedinečných archívnych dokumentov Slovenského filmového ústavu a STV o rozvoji miest Banská Bystrica, Zvolen a Banská Štiavnica a o vodnom diele Gabčíkovo.

VII. Medzinárodný festival potápačských filmov Vysoké Tatry 2002 spojený s čistením tatranských plies, sa uskutočnil v Tatranskej Lomnici v dňoch 10. - 13. októbra 2002.

2. podpora realizácie environmentálnej výchovy a vzdelávania na rôznych stupňoch škôl

V priebehu roka 2002 sa realizovalo organizovanie seminárov, spracovanie metodických materiálov a príručiek, metodicko-poradenská činnosť pre školy, organizácia environmentálnych súťaží, príprava odborných exkurzií, príprava špeciálnych enviroprogramov pre školy v prírode a letné tábory, výučba v zooškole ZOO Bojnice, činnosť zookružku, podporovanie aktivít detí v rámci obdobi „Poznaj a pomáhaj“ a „Poznaj a chráň“, vydávanie Zoočasopisu.

3. skvalitňovanie sústav naučných lokalít

Vybuďovali sa naučné lokality a chodníky, napr. Teplý vrch II. etapa Drienčiansky kras (SAŽP), uskutočnilo sa otvorenie chodníka k Harmaneckej jaskyni, údržba naučného chodníka k Demänovskej jaskyni Slobody, údržba a rekonštrukčné práce na naučnom chodníku a lokalite ŠOP: Gaderská dolina - Blatnický hrad, Hrebeňom Veľkej Fatry, Lesoparkom Martin - Vrútky, Stožky, Boky, Miroslava Poliščuka, Mičinské travertíny, Dudinské travertíny, dobudovávanie expozícií, inventarizácia fondov a sprístupňovanie pre verejnosť.

4. prednáškovo - osvetová, konzultčná a poradensko-informačná činnosť pre verejnosť a odborné aktivity v regiónoch

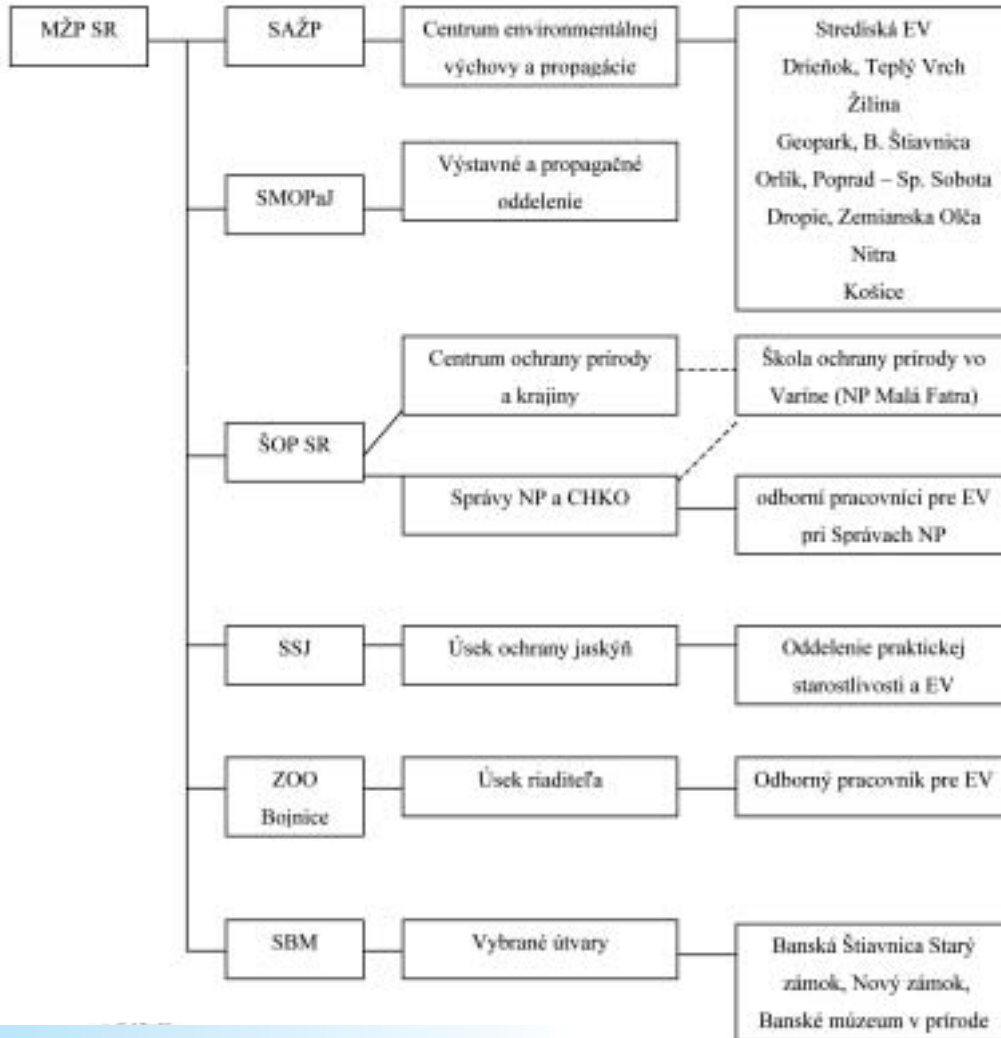
- **podujatia pre verejnosť**, napr. SMOPaJ „Remeselnícke variácie Vianoc“, SBM „Festival kumštu, remesla a zábavy“,
- **Hubárska poradňa** SMOPaJ a ŠOP SR; **prednášky** SMOPaJ a SSJ s ekologickou a speleologickou tematikou určenou pre širokú verejnosť; **tematické cykly** EV SAŽP na témy: „Životné prostredie v biologickom a spoločenskom kontexte“, Trvalo udržateľný rozvoj - environmentálna cesta,
- **sprístupňovanie zbierkových fondov** SBM a SMOPaJ, poskytovanie informácií z databáz organizácií, členstvo v komisiách a porotách,
- **sprievodcovská činnosť**, napr. SSJ, ŠOP SR,
- **organizácia súťaží**, napr. SMOPaJ o Najlepšiu jaskyniarsku poviedku a súťažných prehliadok, medzinárodná súťaž a výstava SBM „Ochrana prírody a kultúrneho dedičstva v karikatúre“ Banská Štiavnica 2002,
- **realizácia výstav a stálych expozícií**, napr. ŠOP: Ekofotografia 2002, Národné parky Európy - NP Slovenský raj, Národné parky SR, SMOPaJ: Chránená príroda, Minerály - výskyt, využitie, ochrana; Kras a jaskyne Slovenska, Jaskyne drakov, 120. výročie objavenia Belianskej jaskyne, Slovenské jaskyne ako súčasť svetového prírodného dedičstva, Portréty prírody, Speleofotografia, výstavy SBM: „Baníctvo na Slovensku“, „Mineralogicko-petrologická expozícia“,
- **organizácia konferencií a seminárov** - napr. SMOPaJ celoslovenská konferencia o BSE, ŠOP SR „Euroregión Tatry, Natura 2000; sympózií, napr. SBM medzinárodné sympóziu „VI. Medzinárodné sympóziu o kultúrnom dedičstve v baníctve a geovedách. Múzeá, archívy, knižnice“, medzinárodné sympóziu „Neskorogotický oltár Majstra MS z Banskej Štiavnice z roku 1506“, Európske ložiská striebra a vplyv ich ťažby na životné prostredie,
- **prezentácia výsledkov** medzinárodných programov a projektov s participáciou odborných organizácií.

5. edičná a propagačná činnosť

V rezorte životného prostredia sa vydalo niekoľko vlastných periodických a neperiodických edičných titulov - zborníkov a časopisov (napr. Slovenský kras, Enviromagazín, Ochrana prírody Slovenska, Chránené územia Slovenska, Aragonit) ročeniek, spravodajských bulletinov, správ a hodnotení, ako aj iných tlačovín.

Podrobné informácie o ostatných realizovaných aktivitách je možné nájsť na jednotlivých www stránkach rezortných organizácií.

Schéma 1. Postavenie environmentálnej výchovy a vzdelávania a jej riadenie v zmysle organizačných štruktúr odborných organizácií rezortu ŽP

Veda a výskum

Na základe **Koncepcie výskumu a vývoja v pôsobnosti MŽP SR do roku 2005** boli stanovené nasledovné priority výskumnej činnosti:

- ekologizácia hospodárenia s odpadmi,
- ochrana prírody a krajiny,
- environmentálny monitorovací, informačný a varovný systém,
- ochrana a racionálne využívanie horninového prostredia,
- trvalo udržateľný priestorový rozvoj a územné plánovanie,
- ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme,
- environmentálna ekonomika a finančné inžinierstvo environmentálnych investícií.

MŽP SR gestorovalo v roku 2002 **šesť výskumných úloh financovaných zo štátneho rozpočtu** v objeme 20 507 tis. Sk, čo predstavuje zhruba rovnakú položku ako v roku 2001.

Úloha „Metalogenetické hodnotenie územia SR“ bola ukončená záverečnou správou, na ostatných úlohách sa pokračuje v ich riešení. Riešiteľmi úloh sú rezortné výskumné pracoviská MŽP SR Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (5 projektov) a Slovenský hydrometeorologický ústav (1 projekt).

Na základe uzatvorených dohôd o spolupráci pracoviská SAV v rámci **grantovej agentúry VEGA** riešili 67 projektov s problematikou ochrany a tvorby životného prostredia a v spolupráci s Fakultou chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave sa uskutočnil odborný seminár „Environmentálne problémy plastov“. V koordinácii so SAV a vysokými školami boli zabezpečované ďalšie priority, konkrétne v oblasti odpadového hospodárstva, trvalo udržateľného rozvoja a územného plánovania a ochrany prírody a krajiny.

Najvýznamnejšou úlohou bolo dopracovanie a vydanie **Atlasu krajiny Slovenskej republiky (AK SR)**.

Informovanosť občanov

V roku 2002 bolo doručených MŽP SR **2 574 žiadostí o informáciu**. V lehote 10 dní podľa § 17 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám odbor vybavil 2 567 žiadostí, v predĺženej lehote bolo vybavených 7 žiadostí.

MŽP SR v roku 2002 vydalo 6 rozhodnutí v súlade s § 18 ods. 2 o neprístupnení požadovaných informácií. Z toho voči trom bol podaný rozklad.

V súlade s povinnosťou aplikovania zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám vydal minister životného prostredia SR „Smernicu č. 4/2000 - 1. 3. z 27. 12. 2000“ o postupe sprístupňovania informácií v rezorte. Odbor pre styk s verejnosťou MŽP SR v roku 2002 vykonal 7 kontrol dodržiavania tejto smernice.

Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami

V roku 2002 úspešne pokračovala **súťaž malých environmentálnych projektov tzv. Zelený projekt**, v ktorej sa uchádzajú o podporu environmentálnych projektov občianske združenia, nadácie, záujmové združenia právnických osôb, neinvestičné fondy a neziskové organizácie. Zo 119 prihlásených projektov, ktoré boli rozdelené do 8 prioritných tematických oblastí, získalo **dotáciu 37 súťažných projektov** v celkovej finančnej čiastke 900 000 Sk. Nosnú časť tvorili projekty zamerané predovšetkým na environmentálnu výchovu, ochranu prírody a krajiny, separovanie a recykláciu domového odpadu a zdokonaľovanie environmentálneho vedomia a poznania.

Prezentácia rezortu MŽP SR

MŽP SR sa v uplynulom roku zúčastnilo aktívne **medzinárodných výstav** Enviro Nitra, Ekotechnika Bratislava a Kamenár Trenčín. V rámci výstavy Ekotechnika Bratislava prebiehal sprievodný program vo forme troch odborných seminárov: „Ochrana kvality vôd, regulácia odpadového hospodárstva - faktory trvalo udržateľného rozvoja“, „Zákon o prevencii závažných priemyselných havárií - výklad“ a „Informačné technológie používané v životnom prostredí“.

V priestoroch átria MŽP SR bolo realizovaných mnoho výstav a prezentácií ako napríklad

- Výstava víťazných obcí zo súťaže Dedina roka 2001,
- Projekt na Záchranu kamzíka tatranského na území TANAPu,
- Projekt Živá príroda - vyhodnotenie I. etapy,
- Výstava fotografií Motýle zblízka,
- Dražba a kultúrny program CEEV Živica pri príležitosti Dňa Zeme,
- Výstavba Cyklotrónového centra v Karlovej Vsi,
- Výstava Zo života pakobyliiek,
- Výstava Život zo skúmavky,
- Výstava Stavba roka 2002,
- Výstava máp DANREG,
- Archeologické a mineralogické zbierky SBM,
- Štiavnické Vianoce spojené s Mikulášom pre deti.

